

European partner experience of cooperation between different stakeholders that are involved in vocational teacher education and training.

Case of Austria /

Європейський досвід співпраці у професійній підготовці викладачів ПТО. Досвід Австрії

Erasmus+ Project (PAGOSTE)

Univ. Prof. Dr. Richard Fortmüller / *Доктор, професор Ріхард Фортмюллер*

Rosanna Steininger, MSc. / *Розанна Стейнінгер, MSc.*

The PAGOSTE logo is positioned in the bottom left corner. It consists of the word 'PAGOSTE' in a bold, blue, sans-serif font. To the right of the text is a stylized graphic of the European Union flag, featuring a blue field with yellow stars and a yellow and green curved shape below it.

PAGOSTE

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

- Das österreichische Bildungssystem – Überblick
Австрійська система освіти – огляд
- Wichtige Institutionen in Österreich in der Lehrerausbildung
Підготовка викладачів ПТО – важливі інституції Австрії
- Ausgewählte Beispiele für die Zusammenarbeit zwischen den Stakeholdern /
Приклади співпраці між стейкхолдерами

The project number is 609536-EPP-1-2019-1-DE-EPPKA2-CBHE-SP.

This project has been funded with support from the European Commission.

The European Commission's support for the production of the publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Das österreichische Bildungssystem – Überblick

Австрійська система освіти – огляд

Universitäten / Fachhochulen / Pädagogische Hochschulen
Університети / Університети прикладних наук / Університетські педагогічні коледжі (ЗВО)

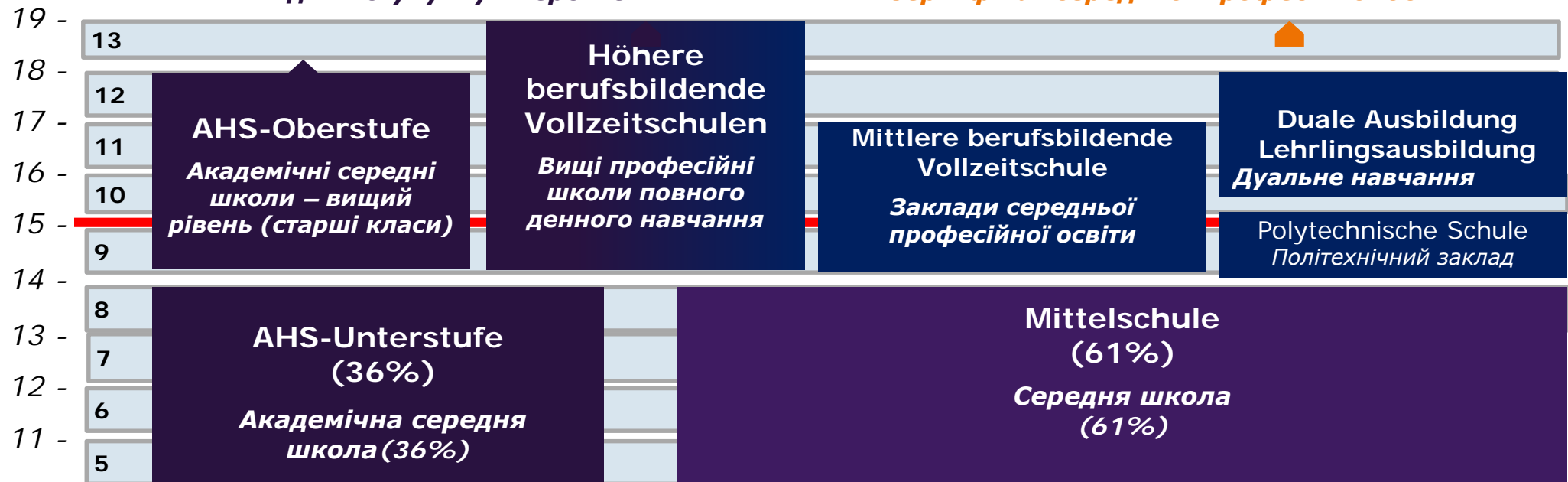
Studienberechtigung / **Загальна кваліфікація**
для вступу в університет

Studienberechtigung nur mit Zusatzausbildung /
Сертифікат середньої професійної освіти

Sekundarstufe II
Середній рівень II

Ende der
Schulpflicht

Закінчення обов'язкової
язкової освіти

Primary Level
Початковий рівень

6- 10

Volksschule / Початкова школа

Kindergarten / Дитячий садок

Vocational teacher education – Wichtige Institutionen in Österreich

Підготовка викладачів ПТО – важливі інституції Австрії

Im Rahmen der Lehrausbildung für den berufsbildenden Bereich sind vor allem drei Stakeholders relevant. Eine enge Zusammenarbeit zwischen den Stakeholder ist üblich, wobei diese Zusammenarbeit teils über formelle aber sehr oft auch über informelle Strukturen stattfindet.

*В управлінні професійною підготовкою викладачів ПТО передусім **три основні стейкхолдери** відіграють важливу роль. Тісна співпраця між стейкхолдерами (зацікавленими сторонами) дуже поширена в Австрії, яка інколи має формальну, однак дуже часто і неформальну форму.*

Vocational teacher education – Wichtige Institutionen in Österreich

Підготовка викладачів ПТО – важливі інституції Австрії

Universitäten und Pädagogische Hochschulen / universities and university colleges / *університети та університетські пед. коледжі*

Verschiedene Standorte in Österreich

- 4 Institute für Wirtschaftspädagogik (zuständig für kaufmännische Lehrkräfte) - MSc
- 14 Pädagogische Hochschulen (zuständig für die Ausbildung der Lehrkräfte für technische Schulen und Berufsschulen des dualen System) – Bed

Rізні місця та інституції в Австрії

- *4 інститути економічної та бізнес освіти (відповідальні за підготовку викладачів ПТО економічного профілю) – MSc*
- *14 педагогічних університетських коледжів (відповідальні за підготовку викладачів тех.спеціальностей та педагогів професійних шкіл у дуальній освіті) – Bed*

Bildungsdirektion /Directorate of education / *Директорат освіти*

9 Standorte in Österreich
(eine Bildungsdirektion pro Bundesland)

існує дев'ять різних директоратів (в кожній федеральній землі)

Bildungsministerium/ Ministry of education / *Міністерство освіти*

Ein zentraler Standort
in der Hauptstadt

Центральна інституція в столиці

Vocational teacher education – Wichtige Institutionen in Österreich

Підготовка викладачів ПТО – важливі інституції Австрії

Universitäten & Pädagogische Hochschulen

/університети та університетські пед. коледжі

- **responsible for the study contents** (*відповідальні за зміст навчання в університеті*)
- **conduction of the vocational teacher education** (*проведення підготовки викладачів ПТО*)
- **independent and free in their decision making process** regarding the content of the different courses and teacher education programs (*незалежні та вільні у процесі прийняття рішень щодо змісту різних курсів та навчальних програм*)

Bildungsdirektion

/ Директорат освіти

- **operative conduction of the school law** (*оперативне впровадження закону про освіту*)
- **quality assurance** (*забезпечення якості*)
- **school supervision** (*нагляд за школами*)
- **educational controlling** (*освітній контролінг*)
- **implementation of the employment law** (*імплементация трудового законодавства*)

Bildungsministerium

/ Міністерство освіти

- **represents the government** (*представляє державний сектор*)
- **curricula-development** (*розробка навчальних планів характерних для певних типів шкіл*)
- **general administration and jurisdiction** (*загальне управління та юрисдикція (підготовка законів про освіту) та концепція шкільної системи*)
- **works together with the government-cabinet and the relevant stakeholders** (*industry, commercial-chambers, etc.*) / (*співпрацює з кабінетом міністрів та відповідними зацікавленими сторонами (промисловість, комерційні палати тощо)*)

Ausgewählte Beispiele für die Zusammenarbeit zwischen den Stakeholdern / *Приклади співпраці між стейкхолдерами*

(1) Schulpraktische Ausbildungsphasen / (співпраця - Шкільна практика)

(2) Weiterentwicklung der Ausbildung an den berufsbildenden Schulen

Подальший розвиток ПО у професійних школах

- Regelmäßig Abstimmungen in Form von Stakeholder-Meetings im Bereich der Führungskräfte / *Постійне погодження питань, яке відбувається у формі зустрічей стейкхолдерів на керівних посадах*
- Teilnahme von Lehrenden der Universitätsstandorte an den Lehrplan-Arbeitsgruppen / *Участь викладачів ЗВО в робочих групах щодо розвитку навчальних планів*
- Wissenschaftliche Begleitstudien zur Weiterentwicklung der Ausbildung an den berufsbildenden Schulen / *Наукові дослідження щодо розвитку ПО у професійних школах*

Ausgewählte Beispiele für die Zusammenarbeit zwischen den Stakeholdern / *Приклади співпраці між стейкхолдерами*

(3) Kooperationen im Rahmen der Lehrerfortbildung / *Співпраця у формі підвищення кваліфікації*

- Universitäten organisierten Kongresse, die den Austausch zwischen Praxis und Wissenschaft fördern / *Університети організують конгреси та конференції, завдяки чому відбувається обмін між наукою та практикою*
- Die pädagogischen Hochschulen sind auch für die Lehrerfortbildung verantwortlich / *Педагогічні ЗВО (університетські пед.коледжі) відповідальні за підвищення кваліфікації педагогів*

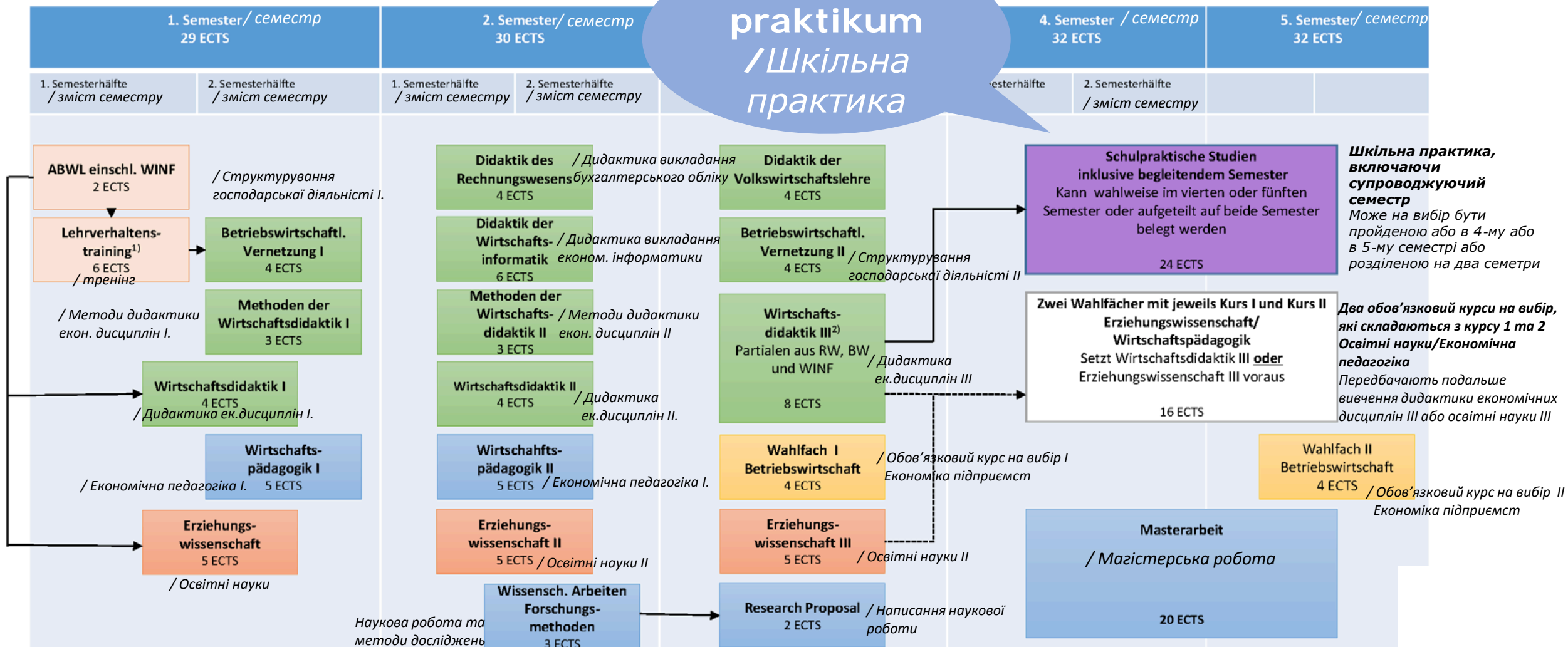
Vocational Teacher Education - Überblick

Освіта викладачів ПТО – огляд

	Berufsbildende Vollzeitschulen <i>Заклади вищої професійної та середньої професійної освіти (повна денна форма на базі закладу)</i>		Berufsschulen (Duales System) <i>Професійні школи неповної форми денного навчання (дуальне навчання)</i>
	Kaufmännischen Schulen <i>Заклади з акцентом на бізнес- освіту</i>	Technische Schulen <i>Заклади з акцентом на технічну освіту</i>	
Berufsbildende Unterrichts- gegenstände Професійно- орієнтовані предмети	<ul style="list-style-type: none"> • Masterstudium Wirtschaftspädagogik Ступінь магістра бізнес- освіти (MSc) + • 2 Jahre Berufstätigkeit Досвід роботи (2 роки) 	<ul style="list-style-type: none"> • Technisches Masterstudium Ступінь магістра в галузі технічних наук (MSc) + • 3 Jahre Berufstätigkeit Досвід роботи (3 роки) + • Pädagogisches Bachelorstudium (BEd) Бакалавр освіти 	<ul style="list-style-type: none"> • Meisterprüfung Сертифікована професійна кваліфікація (напр. Meisterprüfung) + • 3 Jahre Berufstätigkeit Досвід роботи (3 роки) + • Pädagogisches Bachelorstudium (BEd) Бакалавр освіти
Allgemeinbildende Fächer / Академічні предмети	Lehramtsstudien an Universitäten (MEd) / Програми освіти викладачів в університетах (Магістр освіти з двома предметами)		

Masterstudium Wirtschaftspädagogik / Магістреська програма «Економічна педагогіка та бізнес освіта»

Schul-
praktikum
/Шкільна
практика

Beispiel: Kooperation Bildungsministerium – Wipäd-Institute der Universitäten

Федеральне міністерство освіти, науки та досліджень – Інститути економічної та бізнес освіти при університетах

Bundesministerium / Федеральне міністерство

legt die rechtlichen
Rahmenbedingungen fest
(Erlass) /
*визначає правову базу
(указ)*

- z.B. Umfang des Schulpraktikums / *напр. обсяг шкільної практики*
- z.B. Absolvieren des Schulpraktikum während des Masterstudiums / *напр. проходження шкільної практики під час навчання в університеті*

Regelmäßige Treffen und
Kommunikation

- Sektionschef und Ministerialräte
- Wipäd-Institute der Universitäten

zur Sicherstellung der Passung der

- rechtlichen Vorgaben des Ministeriums
- zu den Studienplänen der Universitäten

Регулярні зустрічі та комунікація

- Керівника секції та радників міністра
- Інститутів економічної і бізнес освіти

Щодо забезпечення відповідності

- законодавчих вимог міністерства
- навчальним планам університетів

Wipäd-Institute / Інститути економічної та бізнес освіти

legt die curricularen
Rahmenbedingungen fest
(Studienplan) /
*визначає освітню
структуру (навчальний
план)*

- Workload (ECTS) des Schulpraktikums / *навантаження кредитів ЕКТС*
- Begleitveranstaltung der Schulpraktikums / *курси, що супроводжують шкільну практику*
- Didaktische Gestaltung des Schulpraktikums / *дидактична організація шкільної практики*

Beispiel: Kooperationen beim Schulpraktikum

Приклад: співпраця - Шкільна практика

Institut für Wirtschaftspädagogik Інститут економічної та бізнес освіти

 Bundesministerium
Bildung, Wissenschaft
und Forschung

 Bildungsdirektion
Wien

**Bundesministerium /
Федеральне міністерство**

legt die rechtlichen
Rahmenbedingungen fest
(Erlass) /
Визначає правові рамки
(указ)

**Bildungsdirektion /
Департамент освіти**

Studierende werden der
Bildungsdirektion gemeldet/
Студенти реєструються у
департаменті освіти

bezahlt die Betreuungslehrenden/
здійснює оплату викладачам-
наставникам (ПТО)

Bezahlung
/оплата

**Betreuungsschulen /
Школи-ментори**

Institut für
Wirtschaftspädagogik wählt
die Betreuungs-schulen aus
und bildet die
Betreuungslehrenden aus
Інститут обирає школи-
менторів та підвищує
кваліфікацію викладачам-
наставникам

Schul-
praktikum
Шкільна
практика

**Studierende /
Студенти**

Studierende bewerben sich für
eine Wunschschule / студенти
подають документи до бажаної
школи

werden vom Institut für
Wirtschaftspädagogik zugeteilt /
розподіляються Інститутом

Bildungsdirektion / *Департамент (Дирекція) освіти*

- *Betreuungslehrende sind bei der Bildungsdirektion gemeldet / Вчителі-ментори зареєстровані в департаменті освіти*
- *Bildungsdirektion weist die Studierenden offiziell den Schulen zu, das geschieht aber über eine Meldung durch das Institut / Департамент освіти офіційно розподіляє студентів до шкіл, однак це відбувається через інститут*
- *Studierende stellen ein offizielles Ansuchen für die Zuweisung zur jeweiligen Schule / Студенти подають офіційний запит щодо призначення у відповідну школу*
- *Beurteilung des Schulpraktikums sind im Einvernehmen mit dem Institut zu treffen (laut Erlass) / Оцінка шкільної практики повинна проводитись за погодженням з інститутом (відповідно до указу міністерства)*
- *Bildungsdirektion bezahlt die Betreuungslehrenden je nach Ausmaß der Betreuungsstunden / Департамент освіти оплачує роботу вчителів-менторів відповідно до годин навантаження менторством*

Betreuungsschulen und das Institut / *Школи, де проходить практика, та інститут*

Betreuungsschulen / *Школи проходження практики*

- Schulen schlagen die Betreuungslehrenden vor / *Школи пропонують вчителів-менторів*
- Institut für Wirtschaftspädagogik bildet die Betreuungslehrenden an der Schule vor Ort und in Fortbildungen und im Rahmen von Kongressen an der Wirtschaftsuniversität aus / *Інститут економічної педагогіки та бізнес освіти проводить навчання вчителів-менторів у школі та курсах підвищення кваліфікації, а також в рамках конференцій в університеті*
- Institut fragt bei den Schulen jedes Semester nach verfügbaren Plätzen an und die Schule gibt möglichen Plätze bekannt / *Кожного семестру інститут опитує школи щодо доступних місць і школа повідомляє про доступні місця*

Betreuungsschulen und das Institut / *Школи, де проходить практика, та інститут*

Betreuungsschulen / *Школи проходження практики*

- Institut teilt die Studierenden den Schulen zu und gibt die Kontaktdaten der Studierenden an die Schulen weiter /
Інститут розподіляє студентів в школи та забезпечує школи контактами студентів
- Schule und Studierende setzen sich miteinander in Kontakt / *Студенти та школи самостійно контактують між собою*
- Die Grundlagen der Beurteilung für das Schulpraktikum werden vom Institut vorgegeben (Fächer, Stundenausmaß, Aufgaben), den genauen Stundenplan und die Aufteilung der Klassen macht die Schule autonom. Es besteht ebenfalls regelmäßiger Austausch zwischen dem Institut und den Schulen. (Laut Erlass erfolgt die Beurteilung im Einvernehmen mit der Bildungsdirektion.) / *Критерії оцінювання шкільної практики (дисципліни, обсяг годин, завдання) надаються інститутом, точний графік та розподіл по класах робить школа самостійно. Також регулярно проводиться обмін між інститутом та школою (Відповідно до указу оцінка проводиться за погодженням Департаменту освіти)*

Studierende und das Institut / Студенти та інститут

Studierende / Студенти

- Studierende bewerben sich für das Schulpraktikum mittels eines Online-Formulars – alle Informationen für den Ablauf und die Anmeldungen finden sich auf der Lernplattform Learn@WU / *Студенти реєструються на проходження шкільної практики за допомогою онлайн формуляру – вся інформація про перебіг та реєстрацію знаходиться на навчальній платформі Learn@WU*
- Mögliche Schulstandorte sind in Wien, Niederösterreich und Burgenland / *Можливі місця у Відні, Нижній Австрії та Бургерланді*
- Studierende können 3 Schulpräferenzen angeben, die nach Möglichkeit erfüllt werden / *Студенти можуть надати три пріорітети щодо шкіл, які за можливості будуть враховані*
- Die Aufteilung erfolgt vom Institut für Wirtschaftspädagogik und den Studierenden werden die Kontaktdaten der Betreuungsschule weitergeleitet / *Розподіл здійснюється Інститутом і студентам надаються контакти школи-ментора.*
- Studierenden müssen ein offizielles Ansuchen an die Bildungsdirektion des jeweiligen Bundeslandes stellen / *Студенти повинні подати офіційну заяву в департамент освіти відповідної федеральної землі*

- Vielen Dank für Ihre Aufmerksamkeit!

- Дякуємо за увагу!

Номер проєкту: 609536-EPP-1-2019-1-DE-EPPKA2-CBHE-SP

Цей проєкт фінансується за підтримки Європейської Комісії.

Підтримка з боку Європейської Комісії в підготовці цього повідомлення (публікації) не означає схвалення її змісту, який відображає думку лише його авторів, і Комісія не може нести відповідальність за будь-яке використання інформації, що міститься в ній.